

Väo karjääri territooriumile Lagedi tee 16b
kinnistule kütusena tavajäätmeid (olmejäätmeid)
kasutava soojuse- ja elektrienergia koostootmisjaama
rajamise KMH programmist

Ettepanekud ja küsimused

Olen arvamusel, et olmejäätmete põletustehase-koostootmisjaama rajamine Tallinna piirkonda on põhimõtteliselt positiivne ettevõtmine, mis mitmekesistab olmejäätmete käitlusvõimalusi ning lubab tunduvalt vähendada biolagunevate jäätmete ladestamist prügilasse. Kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise programm on põhjalik ning vastab oma põhijoontes seaduse nõuetele. Kavandatakse enam-vähem kõigi jäätmete põletamisel oluliste aspektide ja alternatiivsete võimaluste läbivaatamist KMH käigus ning nende kajastamist aruandes.

Programmiga tutvumisel kerkisid siiski mõned küsimused ja ettepanekud, mille läbitöötamine lubaks võib-olla mõningal määral täiendada programmi ja sellega ka tulevast KMH aruannet:

- (a) Projekti nimetuses esineb mõiste 'soojuse- ja elektrienergia koostootmisjaam'. Kahjuks ei ole programmis erilist rõhku pandud kavandatava protsessi energeetilistele aspektidele, ega ei leia programmist viiteid koostoomise praktilise realiseerimise viisidele ja vastavatele selgitustele. Skeemidel ja piltidel on kujutatud Turu linna olemasolevat jäätmepõletustehast, mis koostootmisjaama mõiste alla kuidagi ei mahu. Energiatootmise alternatiive nimetatakse küll programmi punktis 4.3, kuid kindlasti tuleks programmile kasuks kavandatava tegevuse põhivariandi täpsem iseloomustus.
- (b) Programmi punktis 4 kirjeldatakse kavandatavat tegevust ja selle reaalseid alternatiive. Punktist 4.6 võib aru saada, et selles kirjeldatakse just seda tegevust, mida arendaja kavandab ning peab hetkel optimaalseimaks, kuigi pealkiri viitab kavandatava tegevuse alternatiivsetele võimalustele. Alternatiivsete võimaluste loetelu on antud hoopis punktides 4.1 – 4.5. Kas ei peaks selguse mõttes programmi punkti 4 ümberstruktureerima?
- (c) Punktis 4.2 vaadeldakse olmejäätmete erinevaid töötlemistehnoloogiaid. Arusaamatuks jääb siin küll nn 0-alternatiivi olemus ja selle vaatlemise vajadus. Kindlasti tuleks vaadelda siinkohal ka üht põhialternatiivi, mille juures segaolmejäätmetest nopitakse **enne põletamist** liigiti kogumise või järelsortimise teel välja pakendijäätmed, plast, paber ja papp, elektroonikaromud jt jäätmed või jäätmematerjalid, mille ringlussevõtuks on riigil kohustused ja ette seatud vastavad sihtarvud. Nende jäätmete kohustuslik väljavõtmine üldisest jäätmevoost mõjutab kindlasti oluliselt kavandatavat tegevust.
- (d) Punktis 4.1 kirjeldatud alternatiivide vaatlemisel ja tehasele optimaalse asukoha leidmisel ei tohiks kindlasti arvestamata jätta teada asjaolu, et ka Iru Soojuselektrijaam on arendamas olmejäätmete põletusprojekti vaadeldavale projektile ligilähedastes käitlusmahtudes.

(e) KMH ekspertrühm koosneb tuntud ekspertidest, kelle pädevuses antud ülesande täitmisel ei ole kahtlust. Küsimust võib tekitada töögrupi juhi Arvo Käärdi põhitöökoht Tallinna Linnavalitsuse Kommunaalameti projektide ja uuringute osakonna juhatajana, kusjuures Tallinna Linnavalitsus on KMH menetlemisel otsustaja rollis. KMH ekspertrühma kuulub ka arendaja kontaktisik Kaido-Paul Bõstrov. Kas ei peaks siin siiski rangemalt järgima arendaja, otsustaja ja (sõltumatute) ekspertide ülesannete ja tegevuse lahususe põhimõtet?

Matti Viisimaa
Keskkonnaministeriumi Info- ja Tehnokeskuse nõunik

16. aprill 2007.a